

רע"פ 5512/20 - משה לוי נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 5512/20

לפני: כבוד השופט ג' קרא

המבקש: משה לוי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד מיום 23.6.2020 בתיק עפ"ג 1944-02-20 שניתן על ידי כב' השופטים יעקב שפסר, מיכל ברנט ושמואל בורנשטיין; בקשה לעיכוב ביצוע עונש מאסר

בשם המבקש: עו"ד רינת בנתורה

החלטה

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופטים י' שפסר(סג"נ), מ' ברנט וש' בורנשטיין) מיום 23.6.2020 בעפ"ג 1944-02-20, בגדרו נדחה ערעור המבקש והתקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית משפט השלום בראשון לציון (כב' השופט ע' מיכלס) בת"פ 33494-12-17.

רקע והליכים קודמים

1. על פי עובדות כתב האישום, ביום 4.12.2017 המבקש ושני נאשמים נוספים הגיעו לבניין בראשון לציון. הנאשמים הנוספים נכנסו לדירתה של המתלוננת ונשלחו מחשב נייד, מזומנים ותעודות זיהוי, בעוד המבקש המתין ברכב,

עמוד 1

לאחר שאחד הנאשמים הנחה אותו "לשים עין". עם צאת הנאשמים הנוספים מהדירה, הם נכנסו לרכב בו המבקש המתין להם ונסעו. המבקשהורשע, לאחרהודאתו במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של סיוע להתפרצות למקום מגורים במטרה לבצע עבירה בצוותא לפי סעיפים 406(ב), 29(א) ו-31 לחוקה העונשין, התשל"ז-1977.

2. שירות המבחן מצא כי המבקש מתאים להשתלבות בקבוצה טיפולית והדיון בעניינו נדחה במספר חודשים. מתסקיר שירות המבחן השני עלה כי המבקש לקח חלק פעיל בקבוצה, והתאמץ לנהל אורח חיים יציב, ולכן הומלץ להטיל עליו צו מבחן וצו של"צ בהיקף של 100 שעות. בתסקיר השלישי, שירות המבחן עמד על כך שהמבקש המשיך לקחת חלק פעיל בקבוצה, ניתק את קשריו עם הנאשמים הנוספים ולקח אחריות, והמליץ להטיל על המבקש צו מבחן לצד צו של"צ בהיקף של 200 שעות, משהעריך כי עונש מחמיר יותר כדוגמת עבודות שירות, עלול לפגוע במאמצי השיקום של המבקש. בית המשפט הורה להגיש תסקיר שירות מבחן רביעי, לשם בחינת רצינות שיתוף הפעולה של המבקש, בו שירות המבחן התרשם כי המבקש מצוי בתהליך של קבלת אחריות ומתאמץ לנהל אורח חיים יציב, והמליץ להטיל על המבקש צו מבחן וצו של"צ בהיקף של 250 שעות.

3. בגזר דינו, בית המשפט עמד על הפגיעה בתחושת הביטחון של האזרח, והתחשב בנסיבות ביצוע העבירה - מחד, חלקו של המבקש קטן מחלקם של שני הנאשמים הנוספים, משהוא קיבל הוראות ולא נכנס בעצמו לדירה; מאידך, לביצוע העבירה קדם תכנון; ולמתלוננת נגרמו נזק כלכלי ונזק נפשי כתוצאה מהחדירה לפרטיותה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 ל-12 חודשי מאסר בפועל. בקביעת העונש בתוך המתחם, בית המשפט התחשב לקולה הודאתו של המבקש, שהובילה לחיסכון בזמן שיפוטי, באחריות שקיבל, בחרטה שהביע ובהערכת קצינת המבחן כי המבקש חדל להשתמש בסמים או לצרוך אלכוהול באופן מופרז. מנגד, בית המשפט שקל את עברו הפלילי המכביד של המבקש, הכולל 12 הרשעות קודמות בגין ריצה 43 חודשי מאסר מצטברים. בית המשפט עמד על כך שהמבקשהראה רצינות להירתם להליך שיקומי והפגין מאמץ לקיים אורח חיים יציב, אולם ציין כי אין זו הפעם הראשונה בה המבקש טוען בפני בית המשפט לשינוי באורחות חייו, ולמעשה ניתנו לו הזדמנויות רבות לשיקום, אותן לא השכיל לנצל, וקבע כי לא ניתן להימנע מהטלת עונש מאסר בפועל, אולם יש לתת ביטוי למאמצי השיקום של המבקש בקביעת משך המאסר. לבסוף, בית המשפט הטיל על המבקש עונש של 4 חודשי מאסר בפועל, מאסרים מותנים, קנס בסך 500 ש"ח ופיצוי למתלוננת בסך 3,000 ש"ח.

4. המשיבה ערערה לבית המשפט המחוזי על קולת העונש וערעורה התקבל, ואילו ערעורו של המבקש על חומרת העונש נדחה. בית המשפט קבע כי גזר הדין "חורג משמעותית ובאופן נרחב לקולא מהמתחם שנקבע" ומהענישה הראויה, באופן שלא מעניק משמעות מספקת לאינטרס הציבורי ולערכים המוגנים שנפגעו ממעשי המבקש; כי למבקש דפוס פעולה מוכר, כפי שציין בית משפט השלום, אשר בא לידי ביטוי בשני כתבי האישום שהוגשו נגדו במהלך ניהול התיק הנוכחי; וכי המבקש בעל עבר פלילי מכביד וניתנו לו לא מעט הזדמנויות בעבר, ללא הועיל. בנוסף, בית המשפט קבע כי גזר הדין חורג מההלכה לפיה לא ניתן להמיר את עיקרון ההלימה בשיקולי שיקום. בהינתן הכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין עם הנאשם, החמיר בית המשפט את תקופת המאסר שהוטלה על המבקש ל-8 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו, והותיר על כנם את יתר רכיבי הענישה.

המבקש הגיש בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי, היא הבקשה שלפניי, ויחד עמה הגיש בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

נימוקי הבקשה

5. המבקש סבור כי בקשתו מעלה שאלה משפטיות ביחס להעדפת בית המשפט קמא לשלחו למאסר בפועל, חלף מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. לשיטתו, בית המשפט קמא שגה עת לא חרג ממתחם העונש משיקולי שיקום, והטיל על המבקש עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, חרף הליך השיקום שעבר.

דין והכרעה

6. לאחר עיון בבקשה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות.

הלכה היא כירשות ערעורב"גלגול שלישי" תינתן במקרים בהם מתעוררת שאלה עקרונית בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינים הפרטיים שלה הצדדים, אובמקרים חריגים, משיקולי צדק או בשל חשש שנגרם למבקש עיוות דין מהותי (רע"פ 3695/20 חן נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (22.6.2020)). הבקשה שלפני אינה עומדת באמות המידה האמורות.

בקשת המבקש ממוקדת בענייניו הפרטיים ואינה מעוררת כל שאלה בעלת חשיבות משפטית. הבקשה מופנית נגד חומרת עונשו של המבקש, עילה שככלל אינה מצדיקה מתן רשות ערעור, למעט במקרים חריגים, בהם ניכרת סטייה משמעותית ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה במקרים דומים, וממילא אינו חורג במידה ניכרת באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22.7.2019)). בעניינינו, העונש שהושת על המבקש אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת או הראויה במקרים דומים, וממילא אינו חורג במידה ניכרת באופן המצדיק את התערבותו של בית משפט זה ב"גלגול שלישי" (רע"פ 2966/13 נעאמנה נ' מדינת ישראל (5.5.2013)).

אשר לטענת המבקש בדבר הליך השיקום שעבר, אשר מצדיק לטענתו מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. כידוע, ריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות הוא אופריווילגיה, אשר בבסיסה עומדת תכלית שיקומית, וקיומה מותנה בעמידה בצפיית הנלוות לביצוע עבודות שירות (רע"פ 4081/20 טבידישוויליני' מדינת ישראל, פסקה 4 (19.7.2020)). איני סבור כי המבקש עומד בצפיית הנלוות למישראל הטילה עליו מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, משעלאף הזדמנויות רבות שהוענקו לעלידיבתי המשפט בהרשעותיו הקודמות, המשיך לבצע עבירות, ואף במהלך ניהול תיק זה הוגשו נגדו שני כתבי אישום.

7. סוף דבר, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית, וממילא, נדחית גם הבקשה לעיכוב ביצוע.

ניתנה היום, כ"ו באב התש"ף (16.8.2020).

